

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

Кулик А.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Одним із ключових податків в Україні є податок на додану вартість (ПДВ). ПДВ приносить великі суми надходження до державної казни. Вже декілька років, тема електронного адміністрування податку на додану вартість є дуже актуальною та викликає безліч питань та проблемних моментів.

Система електронного адміністрування податку на додану вартість працює в Україні з 1 січня 2015 року. Для всіх платників ПДВ в автоматичному режимі відкриваються електронні рахунки, а також всі податкові накладні реєструються у єдиному державному електронному реєстрі.

Беручи до уваги той факт, що адміністрування податків має бути простим, зрозумілим та прозорим, існуюча система адміністрування ПДВ в Україні має багато недоліків.

Одним із найскладніших аспектів для розуміння є підхід до визначення реєстраційного ліміту, тобто на яку суму суб'єкт господарювання може зареєструвати податкові накладні.

Великою проблемою є система блокування податкових накладних. Під блокування податкових накладних потрапляють переважно малі та середні підприємства. Проблема блокування податкових накладних стосується переважної більшості галузей підприємницької діяльності — виробничих, будівельних, торгових з наданням послуг тощо. Це виходить з того, що система оцінки критеріїв ризику працює таким чином, що у разі продажу товарів (робіт, послуг) ці ж товари чи роботи мають бути придбані підприємством. При подальшій реалізації, мають ще бути витримані й додаткові умови, що визначені наказом Міністерства фінансів України №567 від 13 червня 2017 року «Про затвердження Критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, та Вичерпного переліку документів, достатніх для прийняття рішення про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування», з урахуванням змін, внесених наказом №654 від 21 липня 2017 року.

Авансові платежі також потрапили до групи ризику, спираючись на критерії оцінки відповідності обсягів придбання/постачання (наявність грошових коштів без фактичного отримання товарів/послуг на момент подання для реєстрації податкової накладної).

Таким чином, попри схвальні відгуки розробників та деяких урядовців про запровадження автоматичної системи реєстрації податкових накладних, про їхні досягнення та мінімальний відсоток заблокованих накладних, на жаль, можна спостерігати ручне керування цією процедурою, особливо коли Мінфін та ДФС — всі проблемні питання списують на некомпетентність один одного.